

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Diana

Diana, Antonino

Coloniae Agrippinae, 1656

Occidere Semetipsum

urn:nbn:de:hbz:466:1-40647

num. 2. quia putat in tali casu occidi innocentes, quod tamen non probat. *part. 5, tract. 4, ref. 35.*

OCCIDERE
Semetipsum.

Seipsum in
nullo casu
licet occide
re directè.

Et scienter.

Nec ad id
damnati
potest à lu
dice.

Vnde ad
mortem
damnatus
non potest
venenum
haurire.

Aut se è
furca præ
cipitem da
re.

Nec licet
militibus

34 ✠ **O**ccidere seipsum directè ex intentione occidendi, est intrinsecè malum, & mortale peccatum contra charitatem, qua se homo tenetur diligere, & contra iustitiã, qua se debet Deo, & Reipublicæ custodire. ✠ Excusare tamen posse ignorantiam, vt docent Sorus de iust. lib. 5. q. 1. art. 5. & alii contra Caietanum in 2. 2. q. 124. art. 5. Et probabile est, Lucretiam Romanam, aliosque Ethnicos, non peccasse mortaliter, se interficiendo, existimantes se opus laude dignum, manibus suis moriendo, præstare, quia homicidium non est contra prima principia lumine naturæ nota, sed contra principia secũdaria deducta ex primis, quæ aliquando possunt invincibiliter ignorari. *p. 5. tr. 4. ref. 30.*

35 Scienter verò mortem sibi inferre, in nullo casu licet. Vnde Comitolus l. 2. q. 10. n. 6. & alii contra Victoriam de homicid. n. 30. ad arg. 8. docent, non licere ad mortem damnato venenũ à ministro iustitiæ sibi paratum haurire: id enim perinde esset, ac si quis pugione sibi icũ inferret. D. Thomas in 2. 2. q. 69. art. 4. ait, non posse hominem à iudice damnari, vt se occidat, sed vt mortem patiatur. Adverte tamen, licere teo permittere, vt venenum sibi applicetur, merò passivè se habendo, & Malderus in 2. 2. t. 3. c. 1. dub. 8. putat posse apertè os, vt venenum infundatur. Ac Sylvius in loc. cit. D. Tho. q. 4. hoc negat, & venenum in os immissum, teneri non traicere in stomachum, dum potest. *p. 5. t. 4. ref. 30.* Itẽ non potest reus funi alligatus se ex schæla præcipitè dare. Ita Sylvius ibid. *p. 5. t. 4. ref. 40.* Vide fuse hac de re *p. 11. o. ref. 50.*

36 Tertio, non licet militibus in nati-
vi præliantibus cum Turcis, vel Hære-

ticis, certo victuras, ignem pulveri iniicere, ne ipsi & navis in hostium potestatem deveniant. Et quidem si in navi manent, vt comburantur, certum est, id non licere, vt docet Sylvius in 2. 2. q. 64. art. 5. ad 4. Qui licere inquit, vt maris se committerent, quia supponit eos necessario tractandos esse, quod tamen falsum est, quia in barbaria intendunt captivos vendere, vel se redimentes dimittere. Ideò neque id licere puto. *part. 5, tr. 4. ref. 26.*

37 Quarto, Ex Fabro in 4. dist. 15. p. 3. disp. 52. c. 2. n. 46. & aliis, damnatus mori per famem si clam offeratur ei cibi, tenetur comedere: nam non comedendo se interimeret, quod est illicitũ. Sed Malderus in 2. 2. tract. 3. cap. 1. dub. 19. & negat ad id teneri, nam abstinens à cibo non cooperatur neci suæ, sed solum permittit ab innato calore se absumi, quod in eo, quia ad hoc iustè damnatus est, non videtur illicitum. *part. 5. tr. 4. ref. 41.* Adverte, etiam quòd licitum est delinquenti occulto, iudici se prodere, vt debitam punitionem patiat in hac portius vita, quàm alia. Nam id procederet ex affectu virtutis iustitiæ. Ita Sancius disp. 46. n. 13. Nisi esset persona magnæ auctoritatis, quæ si se traderet, daret aliis occasionem peccandi. *p. 3. t. 5. ref. 7. 8.* Notandum. Item non peccaret, quia vitanda gravia tormenta fallum, & capitale sibi crimen imposeret. Vide V. Reus, n. 16. 13.

38 Quintò, non potest infirmus respuere medicamenta, quando abest spes salutis. Medicinam verò in doloribus gravibus citra mortis periculũ respuere in carnis mortificationem, licitum & meritorium est. Sumere item cibum nocivum inadvertenter, vel cum opinionione, aut etiam intentione levis nocimenti, non est mortale. Ita Sanchez in opus. tom. 1. lib. 5. cap. 1. dub. 34. numero 7. Et infirmus non tenetur parere medico distincto præcepto ab eo, quo tenetur vitam servare. Ita Sancius disput. 13. num. 8. part. 5. tract. 3. ref. 135. Et denique mulier honesta, aut virgo, patiens morbum in verendis, tenetur quidem

certo vin-
condi se in
navi com-
burere.

An dam-
natus mori
per famẽ,
tenetur
cibos clam
oblatores
edere

Et delin-
quens oc-
culto pos-
sit se iudici
prodere vt
puniat

Item an
possit reus
ad vitanda
gravia tor-
menta sal-
sum crimẽ
cõstiteri, ex
quo mortis
dabitur in-
firmus re-
spuere me-
dicamentũ.

Et prafer- dem admittere curam obstetricum, vel
simuliter aliarum foeminarum: non tamen medi-
manus Chi- corum, quam plusquam mortem odio
vurgi in- habent, praecipue quod ex tali contactu
pudendis, oriuntur regulariter turpes motus, quos
non permittere etiam ex metu mortis,
ad gradum castitatis heroicum pertinet.
Ita Turrianus summ. p. 1. cap. 263. dub. 5.
conclus. 11. & alii p. 5. tr. 3. ref. 138.

O L E U M.

Oleo Extremae Vnctionis li-
cere Parochis mittere ad infir-
mos, ut eo vngantur, docet Quinta-
nad. in Theol. Mor. tom. 1. tract. 5. singul. ult.
num. 1. probatque ex Innocent. 1. Epist. 6.
ad Decent. ubi sic ait: Oleo ab Episcopo
confecto, non solum Sacerdotibus, sed omni-
bus vti Christianis licet in sua, aut suorum
necessitate. Vbi Cornel. in Iacob. 5. vers. 14.
docet innocentium loqui de usu olei
extra Sacramentum ad curandos infir-
mos. Sed haec opinio mihi non pla-
cet, quia ut inquit Bellarminus. lib. 1. de
Extrem. Vnct. cap. 9. est contra praxim Ec-
clesiae, dare oleum sanctum laicis, ut eo
vntantur. p. 9. tr. 6. ref. 43.

Benedictio
potest addi
non bene-
dictum.

2 Oleo benedicto Extremae Vnctio-
nis posse addi aliud non benedictum,
simul, vel variis vicibus, dummodo
quantitas in principio benedicta sit ma-
ior tota non benedicta superaddenda,
vel superaddita, docent Zambr. de Cas-
tempore mortis, cap. 9. dub. 5. numer. 5. &
Quint. in Theol. Mor. tom. 1. tractat. 5. sing.
1. num. 4. & seqq. Verum haec sententia
est contra praxim, & usum fere omnium
Ecclesiarum, & contra communem
sententiam Doctorum, ut docent Les-
sius in 2. part. D. Tho. de Sacram. Extrem.
Vnct. cap. 1. dub. 5. numero 11. Candidus
tom. 3. de Extrem. Vnct. disquis. 3. ar.
2. dub. 16. 17. & 18. part. 9.
tractat. 6. resolu-
tione 44.

OPINIO PROBABILIS.

Opinio probabilis dicitur, **O**pinio pro-
cognitio incerta, & in evi-
dabilis
dens, quae tamen topicis rationibus, vel qua-
doctorum auctoritati nitatur. Rationes Et quotu-
verò probabiles faciunt opinionem plex. An o-
probabilem intrinsecè, auctoritas Do-
ctorum extrinsecè. Et quidem ex ficienter ex
Sanchez in summ. tom. 1. lib. 1. cap. 9. nume. auctoritate
ro 7. vnus Doctoris docti, & pii senten- vnus viri
tia sufficit ad constituendam opinio- docti, &
nem probabilem. Maxime si adducat a- pii,
liquam rationem probabilem, & eius
opinio non sit contra communem. Quae
sententia quamuis displiceat Portellio
verb. Opinio eligenda numero 4. putanti,
admittendam solum esse in questione
nunquam antea disputata: non autem in
venti. Ita a multis DD. in contrarium
stantibus, & multis rationibus inniten-
tibus. Illam tamen admittendam, i-
mò praefendam contraria, docet Vil-
lalobostom. 1. tractat. 5. diff. 7. numero 3. Et an om-
si sustentat valorem matrimonii con- nis opinio
tracti, & Betorio in cap. 1. num. 281. de const. probabilis
si sustentat quamlibet caulam piam. Et speculati-
sine vlla distinctione docent Filiucius ve, si tuta
tom. 2. tract. 11. c. 4. num. 134. & Merolla in praxi
tom. 1. disp. 3. c. 4. dub. 1. num. 4. part. 4. tr. 4.
ref. 30.

2 Porro ex Sanchez de matr. lib. 7. dis-
put. 7. & aliis, non omnis opinio specu-
lativè probabilis, est tuta in praxi. Et sic
multi non audent sequi opiniones Dua-
reni, Cuiacii, Donelli, Fabri, & aliorum,
appellantes tales opiniones theoreticas,
& non practicas. Sed contra hos inve-
hitur Saucius in se. lect. disput. 54. nu. 11. &
disp. 64. n. 63. docens, omnem opinio-
nem probabilem speculativè, esse in
praxi tutam: nam probabilitas practi-
ca est effectus probabilitatis specula-
tivè: quod enim quis iuste, vel iniuste
operetur, ab eo nascitur, quod specula-
tivè iudicavit, posse agi licite, vel illicitè.
Ita ille. Sed an probabiliter, alii vi-
deant p. 2. tr. 13. ref. 5. & 12. p. 9. tr. 6. ref. 2.

3 Quando